

Tema današnje kateheze:
Drugi vatikanski koncil u svojim dokumentima
(Čitanje: Heb 13,7-9)

Braćo i sestre, dobar dan i dobro došli!

Nakon Jubilarne godine, tijekom koje smo se zadržavali nad otajstvima Isusova života, započinjemo novi ciklus kateheza koji će biti posvećen Drugom vatikanskom koncilu i ponovnom čitanju njegovih dokumenata. To je dragocjena prilika da ponovno otkrijemo ljepotu i važnost ovoga crkvenog događaja. Sveti Ivan Pavao II. na kraju Jubileja 2000. godine rekao je: "Osjećam više nego ikada dužnost ukazati na Koncil kao veliku milost kojom je Crkva bila obdarena u 20. stoljeću" (Apostolsko pismo "Novo millennio ineunte", 57).

Uz obljetnicu Nicejskog koncila, 2025. godine prisjetili smo se i šezdesete obljetnice Drugog vatikanskog koncila. Iako vrijeme koje nas dijeli od tog događaja nije daleko, jednako je istina da generacije biskupa, teologa i vjernika Drugog vatikanskog koncila danas više nema. Stoga, dok osjećamo poziv da ne ugasimo njegovu proročku ulogu i da još tražimo putove i načine za ostvarivanje njegovih intuicija, važno je ponovno ga upoznati izbliza - ne kroz "rekla-kazala" ili tumačenja koja su kasnije nastala, nego ponovnim čitanjem njegovih dokumenata i razmišljanjem o njihovoj sadržaju. Riječ je o Učiteljstvu koje i danas predstavlja zvijezdu vodilju na putu Crkve. Kako je učio Benedikt XVI., "protokom godina dokumenti nisu izgubili na aktualnosti. Njihova se učenja pokazuju osobito važnima u odnosu na nove zahtjeve Crkve i današnjeg globaliziranog društva" (Prva poruka nakon Mise s kardinalima s pravom glasa, 20. travnja 2005.).

Kada je sveti papa Ivan XXIII. otvorio zasjedanje Koncila 11. listopada 1962., govorio je o njemu kao o sjajnoj zori dana za cijelu Crkvu. Rad brojnih otaca pozvanih iz Crkava svih kontinenata doista je utro put za novo crkveno razdoblje. Nakon bogatog biblijskog, teološkog i liturgijskog promišljanja koje je obilježilo 20. stoljeće, Drugi vatikanski koncil ponovno je otkrio lice Boga Oca koji nas u Kristu poziva da budemo Njegova djeca. Promatrao je Crkvu u svjetlu Krista, Svjetla naroda, kao otajstvo zajedništva i sakrament jedinstva između Boga i Njegova naroda. Započeo je važnu liturgijsku reformu, stavljajući u središte otajstvo spasenja te aktivno i svjesno sudjelovanje cijeloga Božjeg naroda. Istodobno nas je potaknuo da se otvorimo svijetu i prepoznamo promjene i izazove modernog doba u duhu dijaloga i zajedničke odgovornosti, kao Crkva koja želi otvoriti ruke čovječanstvu, biti odjekom nade i tjeskoba naroda te surađivati u izgradnji pravednijeg i bratskijeg društva.

Zahvaljujući Drugom vatikanskom koncilu, "Crkva postaje riječ; Crkva postaje poruka; Crkva postaje dijalog" (sv. PAVAO VI., enciklika "Ecclesiam suam", 67), obvezujući se tražiti istinu kroz ekumenizam, međureligijski dijalog i dijalog s ljudima dobre volje.

Ovaj duh, ovaj unutarnji stav, treba obilježavati naš duhovni život i pastoralno djelovanje Crkve, jer još trebamo u potpunosti ostvariti crkvenu reformu koja je usmjerena na službe u

Crkvi, a pred izazovima današnjice pozvani smo ostati pozorni tumači znakova vremena, radosni navjesticitelji Evanđelja, hrabri svjedoci pravde i mira. Mons. Albino Luciani, budući papa Ivan Pavao I., kao biskup Vittorio Veneta, na početku Koncila proročki je zapisao: “Kao i uvijek, postoji potreba da se ostvare ne toliko organizmi, metode ili strukture, koliko dublja i šira svetost. [...] Može biti da se najbolji i najobilniji plodovi Koncila vide tek nakon stoljeća i sazriju mukotrpno nadilazeći sukobe i nepovoljne okolnosti.” Otkrivati ponovno Koncil, kako je rekao papa Franjo, pomaže nam da “vratimo prvenstvo Bogu i Crkvi koja je ‘luda’ od ljubavi prema svom Gospodinu i prema svim ljudima, koje On ljubi” (Homilija na 60. obljetnicu početka Drugog vatikanskog koncila, 11. listopada 2022.).

Braćo i sestre, ono što je sveti Pavao VI. rekao ocima Koncila na kraju zasjedanja, ostaje i danas za nas kriterij orijentacije. On je ustvrdio da je došao čas polaska, napuštanja koncilskog skupa kako bi se išlo ususret čovječanstvu i donijelo mu radosnu vijest Evanđelja, u svijesti da su proživjeli vrijeme milosti u kojemu su se sažimali prošlost, sadašnjost i budućnost: “Prošlost: jer je ovdje okupljena Kristova Crkva, sa svojom tradicijom, svojom poviješću, svojim koncilima, svojim naučiteljima, svojim svetcima. [...] Sadašnjost: jer se mi razdvajamo kako bismo pošli prema današnjem svijetu, s njegovim bijedama, njegovim bolima, njegovim grijesima, ali i s njegovim čudesnim dostignućima, njegovim vrijednostima, njegovim krjepostima. [...] Budućnost je, napokon, ondje: u snažnom vapaju naroda za većom pravdom, u njihovoj volji za mirom, u njihovoj svjesnoj ili nesvjesnoj žeđi za uzvišenijim životom: upravo onim koji im Kristova Crkva može i želi dati” (sv. PAVAO VI., Poruka koncilskim ocima, 8. prosinca 1965.).

Tako je i za nas. Približavajući se dokumentima Drugog vatikanskog koncila i ponovno otkrivajući njihovu proročku službu i aktualnost, prihvaćamo bogatu tradiciju života Crkve i istodobno se propitkujemo o sadašnjosti, obnavljamo radost pohoda svijetu kako bismo mu donijeli Evanđelje Kraljevstva Božjega, Kraljevstva ljubavi, pravde i mira.